

особами, суспільством і державою) і не залежить від її офіційної фіксації державою (права людини фіксуються міжнародними актами), хоча й потребує державного визнання й гарантування.

Забезпечення прав і свобод людини та громадянина доцільно розглядати через систему. Система забезпечення прав і свобод людини і громадянина складається з інституційного, правового, організаційного та ресурсного забезпечення. Усі ці елементи діють на підставі на таких початкових принципах, як єдність мети, взаємна залежність, взаємний вплив.

Особливе місце в системі забезпечення прав і свобод людини і громадянина займають органи місцевого самоврядування, які є важливим інститутом громадянського суспільства. Про в їх діяльності з забезпечення прав людини і громадянина виявлено ряд проблем, які потребують нагального вирішення.

Список використаних джерел

1. Витрук Н. В. Общая теория правового положения личности. Москва, Норма, 2008. 448 с.
2. Луковская Д. И. Понятие прав человека: многообразие подходов. Проблема универсальности прав человека. История государства и права. 2007. № 12. С. 32–36.
3. Рабінович П. М., Хавронюк М. І. Права людини і громадянина: Навчальний посібник. Київ : Атіка, 2004. 464 с.
4. Романова А. А. Система забезпечення прав і свобод людини і громадянина в Україні. Форум права. 2012. № 2. С. 599–602.
5. Сопілко І. М. Органи місцевого самоврядування в системі забезпечення прав і свобод людини і громадянина. Юрид. вісн. Повітр. і косм. право. 2010. № 3 (16). С. 91–95.

НЕВЖИТТЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ ЯК ПІДСТАВА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ

С. А. Лобода, магістрант, кафедра правознавства ПУЕТ

Невжиття заходів щодо протидії корупції було і є предметом розгляду в роботах значної кількості вчених у сфері права та публічного адміністрування. Однак на практиці із розумінням і застосуванням положень чинного законодавства щодо невжиття заходів щодо протидії корупції виникають питання, що іноді пов'язані з нерозумінням та/або небажанням їх застосовувати, а

іноді з якістю відповідних правових норм. При цьому серед адміністративних порушень, пов'язаних з корупцією, протоколи за правопорушення у вигляді невжиття заходів щодо протидії корупції зустрічаються рідко. Швидше за все це пов'язано зі складністю доведення бездіяльності особи по запобіганню корупції.

За повідомленням прес-служби прокуратури у Миколаївській області у березні 2018 року за невжиття заходів щодо протидії корупції було притягнуто до відповідальності начальника Управління Державного агентства рибного господарства у цій області.

Встановлено, що посадовець не вжив передбачених Законом України «Про державну службу» заходів щодо звільнення з державної служби підлеглої особи – працівника цього управління, якого у вересні 2017 року судом визнано винним у вчиненні корупційного злочину.

Зауважується, що відповідно до вимог частини 1 статті 84 Закону України «Про державну службу», однією з підстав для припинення державної служби у разі втрати державним службовцем права на державну службу є набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо державного службовця за вчинення умисного злочину [1].

Прокуратурою області у суді вину начальника Управління Державного агентства рибного господарства у Миколаївській області у вчиненні правопорушення, передбаченого за ч. 1 ст. 172-9 КУпАП, повністю доведено, з огляду на що судом на порушника вимог законодавства накладено стягнення у вигляді штрафу у розмірі 2125 грн [2].

Зазвичай у службовій діяльності в особі є більш чітко визначені юридичні обов'язки, які зобов'язують її діяти певним чином – в інтересах служби. Водночас більшість із цих обов'язків не забезпечуються заходами юридичної відповідальності. Передбаченої в ст. 172-9 КУпАП відповідальності за невжиття передбачених законом заходів посадовою чи службовою особою органу державної влади, посадовою особою місцевого самоврядування, юридичної особи, їх структурних підрозділів у разі виявлення корупційного правопорушення (тобто йдеться про вже виявлене корупційне правопорушення) в цьому випадку недостатньо.

Помітно, що заголовок цієї статті КУпАП – дещо ширший – невжиття заходів щодо протидії корупції. Однак склад адміністративного правопорушення визначається диспозицією правової норми, а не заголовком статті. В статті 172-9 КУпАП «Невжиття заходів щодо протидії корупції» йдеться про те, що невжиття передбачених законом заходів посадовою чи службовою особою органу державної влади, посадовою особою місцевого самоврядування, юридичної особи, їх структурних підрозділів у разі виявлення корупційного правопорушення – тягне за собою накладення штрафу від ста двадцяти п'яти до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [3].

Нормативне закріплення цього обмеження для посадових або службових осіб органу державної влади, посадових осіб місцевого самоврядування, юридичної особи, їх структурних підрозділів є запозиченням досвіду міжнародних стандартів боротьби з корупцією. Статтею 3 Цивільної конвенції про боротьбу з корупцією встановлюється право на порушення судової справи з метою отримання компенсації за заподіяну шкоду внаслідок корупційної дії чи невжиття розумних заходів для запобігання вчиненню корупційної дії [4].

Для України необхідність нормативного закріплення цього положення впливає з Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи № R (2000) 10 щодо кодексів поведінки публічних посадових осіб. Адже сучасні темпи поширення корупції в різних сферах завдають значної шкоди всій системі управління і, в разі невжиття відповідних дієвих заходів, можуть поглибити такі наслідки, як дискредитація авторитету державних і владних структур перед особою та суспільством, делегітимізація влади та інституційний підрив державності, погіршення інвестиційної привабливості держави.

Список використаних джерел

1. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/889-19> (дата звернення 19.01.2020).
2. За невжиття заходів щодо протидії корупції притягнуто до відповідальності начальника Управління Державного агентства рибного господарства у Миколаївській області. URL: https://myk.gp.gov.ua/ua/news.html?_m=publications&_t=rec&id=225460&s=print/ (дата звернення 03.05.2020).

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X, редакція від 14 січня 2020 року. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. № 51. Ст. 1122.
4. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією: від 4 листопада 1999 року, ратифіковано Законом України № 2476-IV від 16 березня 2005 року. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 16. Ст. 266.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ: ДОСВІД КРАЇН ЄС

Д. Р. Ситник, магістрант, кафедра правознавства ПУЕТ

Світовий досвід засвідчує, що корупція та будь-які її прояви в державі негативно впливають на діяльність владних органів, державних службовців, створюють загрози національній безпеці країни, а також підривають довіру громадян та загалом суспільства до здійснення повноважень органами державної влади. Серед чинників посилення проявів корупційних факторів перебуває конкретна значна диференціація та різниця між різними групами суспільства (нерівноправність в соціальному вимірі, високе зубожіння більшості населення), практично повна відсутність системи соціального захисту, поширення злочинних груп та погіршення криміногенної ситуації в країні.

Корупція не могла оминати і залишити стороною країни Європейського Союзу. Сьогодні серед країн-членів ЄС, які мають більший показник корупції в порівнянні з іншими, перебувають Румунія, Угорщина, Латвія, Словаччина. В цих країнах кожен четвертий громадянин вважає корупційний фактор однією із головних перешкод в економічному, соціальному зростанні країни.

Важливим чинником у подолання корупцією є відкритість владних структур, їх готовність йти на прямий контакт та досягнення прозорості у державних органах, особливо під час прийняття управлінських рішень. Вказані базові цінності охоплюються принципом «належного урядування», як механізмом запобігання та протидії корупції в ЄС. Біла книга Європейського урядування розкриває правила поведінки та всі наявні процеси, які впливають на те, настільки орган державної влади буде компетентним в питаннях участі, відкритості, ефективності, відповідальності та узгодженості.